

ויצא לאור ע"י בית ההוראה "מעין טהורה"

ע"ש סגן הרашל רבנן עובדה יוסף צזך"ל
בנישואו פורטנו הנאנן המגול ר' ברוך שרנא שליט"א
ברשותו ההוראה ר' יעקב טרומפלוי"

רמות טליתה - גילה
0527-150-637

הלכות אקטואליות ו מעשיות
מהור סדרת הספרים ש"ת הלכה למשה ופסקי שבת
מאת הרב יניב נסיר טלית"א
ראש בית ההוראה וממח"ס ש"ת הלכה למשה ומ"ז דק"ק מהנה אפרים

הלכה למשה

לכבוד הופעת הספר החדש "פסקי שבת" שיוצא לאור, הננו להביא מקבץ פסקיים מצוים שבאו בתחום הספר

מצות מלבושים בשבת

כל אדם להשתדל שייחיו לו בגדים נאים לשבת ("כפי יכולתו"). וכ"ב המכ"ב (ס"י רשב סק"ז). ומימילא הדבר ברור שבדורנו זה השחל ממצו ביותר חובת ההשתדלות גדולה]. ולכ"ן הדבר מומוצע יש עליyo מזויה גם ליחיד געללים המכוחדות לשבת, שהרי הדבר ביכולתו כן יש לממוד מן האמור ש אדם מומוצע יש עליyo מזויה גם בעגללים המכוחדות לשבת, שהרי הדבר ביכולתו. וכ"פ בספר חזון עובדיה (ח"א עמ' כ- לא) ועי"ש במא שבחתני בספר פסקי שבת ח"א בחלק התשובות (סימן ד'אות ח'). אולם כאמור עיקר החובה היא אך בגדיים מכובסים והיכר בגדי שבת מיזוח, ומימילא אין חובה בגדיים מיוחדים, אבל ציריך לצחצחם בכך שיחיו בכלל שאר הבגדים ה"מכובסים".

הנוגים בחכמי המקובלים

לפי דעת האריז"ל, טוב מאד שיחליך בשבת כל בגדיי בגדיים המכוחדים לשבת (זיל פרי עין חיים (שער השבת פרק ד)): בענין الملבושים של שבת אמר לי מורי זיל ענין אחד שציריך ללבוי, ונלע"ד כי גם לולתו תועליל החובנה, והוא שטוב מאד שום מלבוש או קויזא בו מכל מה שהאדם לובש בשבת, אין ראי' שיחיה עליyo בימי החול ואפי' החלוק של שבת אין ראוי ללבושו ביום החול, עכ"ל]. ומצדרי האחرونנים משמע דהינו אפיקל' בגדיים התחתוניים כמו הגזיפה ובגד תחתון [המגנו אברחים (סימן רשב סק"ב) כתוב ז"ל, ובכתבים אחרים תואר שללא ללבוש בחול "מכבל מה שלבש בשבת אפי' חולוק". וכ"ב המכ"ב (סק"ה). ומדוברים נראא שע"פ הסוד ציריך להחליק כל הבגדים כולם. ובספר הלכה ברורה (חלק טו עט' 125) למד מדבריהם שציריך להחליק אף הבגדים התחתוניים ממש, אלא שבחב שמונגה העולמים לא להקליך זהה. וכ"מ מדברי הפרי עין חיים ה"ל (שער השבת פרק ד). ועיין להלן איש ד' (שנה שנייה לך לך סעיף יי') שבtab: יוזר לחגדים נקיים טוביים לכבד שבת והעולם לא ליחסו ליחסם לשנת החלוק והמכנסים, לייחד בגדיים נקיים טוביים לא ליחסם לשנת החלוק והמכנסים, מיזוח הנזהר בזה תע"ג. וכן דע כי רבני הארץ זיל היה נזהר בהז, והוזיר את רבני מוהר"ז זיל בשילובו החלוק של שבת בע"ש לכוון בשם קדושה הרבה, וכונה זו מועלה להמשיך הקדושה אליו]. והוא דרך חסידים ואנשי מעשה, ואין מנהג העולם להיזהר בזוה [כמוכיאר בדברי הבה"ח וההלה בדורות הנ"ל].

לבוש בגדי שבת בשמחות

מותר ללבוש בגדי שבת בשמחות וכדומה (כ"ב בספר הלכה ברורה (חלק טו עט' 125). ועי"ש בפסקו שבת ח"א חלק התשובות (סימן ד' בהערה) שהבאתי לזה ראי' מעטם מקור הדין בכך].

הນמצא לבדוק בבית

כל דיני כבוד ועונג שבת נוגים אפיקל' כשהאדם נמצא לבדוק בביתו ובכל מקום שהוא, כי לבודד השבת הוא עוזה. ולכן יוזר בכל דיני הלבוש אפיקל' הוא ייחידי ואין איש עמו (כח"ח ס"י רמב"ס סק"ב). וכן הדין לנשים, ואשריהם (כ"ב המכ"ב ס"י רשב סק"יא).

מצות מלבושים בשבת

דרשו חז"ל (שבת קיג). על הפסוק "ובבדתו מעשיות דרכיך", ובבדתו, שלא יהיה מלבושך של שבת מלבושים שני דברים, האחד שיחיה ניכר במלבושו המלבושים של שבת כוללים שני דברים, אשר מדברי הגמ' בשבת דכ"ל, וכ"ב רב נסמן גאון (מסכת שבת שם) ורשות ושות ושות שמולתוך, אשר ר' אליעזר במלבושים של שבת. בಗמ' דפאה גורסי בני מערוף פרח להלכה ז' אמר ר' חנינא ציריך אדם שיחיה לו שעין יעוטפין אחד לחול ואחד לשבת, מה טעם שנמלתוך שיחיה לשבת מרב ר' ושימת שמולתוך עליך, וכי ערוםה היית, אלא אלו בגדי שבת, כדדרש ר' שמלאי ביצירורא בגין חבירא לקלבולת, אמרו לך ווי לא בעטיפתנו בחול כך עטיפתנו בשבת, אמר להם עפ"כ אתה מחריכין לשנות, עכ"ל. וכ"ה בשאלותיו דרב אחאי גאון (יש פרשא לר' אחאי גאון) מהגרסאות). ומובואר שציריך שיחיה לאדם מלבושים מיוחדים לשבת ושלalia יהה לבושים כלבושים בחול. אלא שמדובר היושלם שיחיה רב נסמן גאון, שכ"ז ציריך אדם שיחיה לו שני עיטופין, ממשע קצת שהעיקר הוא בעיטוף, והיינו המלבוש העלויון כולם לבוש חליפה של ז מגנו מלבושים עג' החולצה, וכמו שהארמי בזה בספרי ר' ש"ת הלכה למשה (ח"ב ס"י ואות א-ב) ש"עיטוף" היינו הלבוש העלויון, וגם לתלמידו דידן בשלובש חלוף מהבגדים של שבת. כמו חליפה, ממילא מלבושו של שבת אינו במלבושו בחול]. והשנוי שהבגדים היו נקיים ומוכובסים [כן מוכיאר בדברי הרמ"ם (פ"ל מוחלבות שבת ה"ג) שכתב ז"ל: ומבחן השבת שילבש כסות נקיה, ולא יהה מלבוש חול כמלבוש השבת, ואם אין לו להחליק משלשל טליתו כדי שלא יהיה מלבושו במלבוש החול עכ"ב. ומדוברי מוכיאר יוצאת שבגדים בעין תורה, האחד שיחיה הלבוש נקי ומוכובס, והשני שיחיה הבדל בין ללבוש השבת ללבוש החול ע"י בגין המיזוח לשבת, ונראה שהוא משומש שיחיה ניכר שכיביד את השבת]. ולפי זה כל שכל בגדיי נקיים ומוכובסים, גם לובש בגדי שבת שהוא מיזוח לשבת כמו חליפה המיוחדת לשבת, הרוי שקיים המזוכה קרואוי. וכך נראא שאין חובה ללבוש חול לצורכי שבת חליפה מיזוחת לבנות מיזוחות או שעאר פרטני הלבוש, כל שלובש חליפה מיזוחת לשבת כנ"ל [פסקו שבת ח"א חלק התשובות ס"ד]. ובגד שנישאר נקי מושבת שעבירה כמו מכנסים, אין חובה לשוב ולבכוס [ספר שלוחן שלמה (ח"א עט' א). ועי"ש בש"ה אור לציון (חלק ב' פרק טז אות ב) שכתב שאין ציריך לבכוס אלא את הבגדים שנוגעים בגוף ומתלכדים בזיהה תזריר, בגין הנגידים הפנימיים והחולצה, אבל המכנסים והבגד העליון אין ציריך לבכוס בכל שבוע, אלא רק כשהם מלוככים].

נעלי שבת

הדבר ברור שבדורנו זה שלבב דודנו וזה גודלה יותר ללבוש בגדי שבת נאים ומיוחדים כפי יכלהת האדים [ש"ע כתוב מון (סימן רשב סעיף ב) ז"ל: ישות דיל שליחיו לו מדין נאים לשבת, ואם א"א לא, לפחות יששל בגדיו למיטה זריך בצד. והוא לשון הטור ש. ולשון "ישות דיל", משמע לכאורה שאינו חובה כ"כ, אבל עייני מה שהארכנו בפסקו שבת ח"א בחלק התשובות (ס"י ד' ג-ה) שדעת הפס' שלשון "ישות דיל", היינו שחוובה על האדם להשתדר לקרים המזוחה. ועיין להגרא"ז בשלוחן עורך הרב (סימן רשב סעיף ג) שבtab: חייב

מתוך דרישות ומאמרי
רash בית ההוראה שליט"א

פִּנְיֵי דָעַת

נתבונן נראה שזה לא נורמלי לבקש מילד לרצות ללמידה, לאחוב ללמידה, מה הוא נולד הרב עובדיה או הרב אלישיב? ייקח לו זמן עד שהוא יגדל, יקבל ויבין את מוטיקות התורה.

אך מה עושים? "מחבאים" את הלימוד מתחת עטיפה נוצצת ומושכנת, לימוד משניות (שאינו חלק מהלימוד המשובי במוסד שהילד לומד) יחד עם הילד שבסופו מובהך פרס גדול ישימה את הילד וימירץ אותו, גורם לילדים משיכה עצומה ללמידה-לפרס. יחד עם זה החשוב שיקבל מהסבירה הקרובה בפרט וגם הרוחקה ממשוב ויעידוד רב על הלימוד, וזאת נעשה על ידי "סימן חגיגי" יחד עם קרוביו ואוהביו, הילד מקבל חיזוק ויעידוד מהסובבים "איזה תלמיד חכם אתה!", ואתם אtex נבנית ההבנה בהכרתו, שווה ללמידה... כי' ללמידה.

עם הזמן ההציג והופך לטבע ולימוד התורה נתבע בדמותו של הילד, וכשהוא גודל יותר יש לו בסיס והבנה איך לומדים, וגם הוא כבר רכש מושגים רבים מעולם המשנה-שהופך למגרא ודברים אינם זרים לו. כך נconi לבנו את הקרעק שתהיה פוריה לעליה ושםחה בתורה.

וכמובן בל נשכח, מעלה הכל, תפלה ותפללה ותפלה. וזה רצון ונכח כולנו לבנים מאירים בתורה ויראה ה' תורה בעלי מודות טובות ומוצלחים בכל מידת הבנה, אכן.

התשובה לכך גם היא מורכבת ודורשת עבודה הרבה, אולי נعمוד עליה בפעם אחרת, אבל עכשו ברכוני לדבר על שורש ה"בעיה", זאת אומרת ללימוד ייחד כיitz נהג בכך עם הילדים הרכיכים בכדי שלא הגיעו למצב זה. ובמילים אחרות לדאוג לעניין כשהוא בגודל של חצי מטר ולא בגודל מטר וחצי.

כתב הרמב"ם (הלכות תשובה י, ה): אמרו חכמים לעלם יעסוק אדם בתורה ואפיו שלא לשם שמתוך שלא לשמה בא לשמה, לפיך כשלמדין את הקטנים ואת הנשים וככל עמי הארץ אין מלמדין אותן לא לעבוד מיראה "זכדי לקבל שכר", עד שתרכה דעתך ויתחכמו בחכמה יתרה מגלים להם זו זה מעט מעט ומרגילין אותן לא עניין זה בנהת עד שישיגו והודיעו ועבדו מהאהבה.

הרמב"ם נותן לנו כאן מתחון מצלה, פטנט רשות ללימוד התורה, עם הבנים עובדים על ידי קבלת שכר-כאן ועכשו.

אני שואל בכנות, למה שילד או נער שעומד לפניו ליום שטדריה ומאץ אותן, והבה פעמים גם לא מעניין אותו כל כך, יתרה ללמידה במקום שישחק או יתבטל?. הרי אם

כשהבן היה בגובה של חצי מטר, היכן

היתה?...

אבא אכפתني הגיע אל רבו ורוזה סוערת, רבי, מה אני עושה?, בני מתנהג כמו פרחה ולא שומע לכול הורי ומורי.

מה הגובה של בנק? שאלו הרב.

מה? ומה התלמיד לפניו רבו, מיחילה אבל הרב לא הבין אותו, הבהירות והגדילה של דילך בסדר גמור ברוך ה', אבל ההתנהגות...

הבנייה, השיבו רבו, אבל שאלתי מה הגובה שלו?

מטר והצוי, השיב האב בחוסר הבנה. הבני, וכשהבן היה בגובה של חצי מטר, היכן הייתה?...

"מה עושים? אין לו חشك ללמידה גמור, הוא מחפש כל הזמן איך להתחמק מהשיעור, הרבה פעמים הוא מחפש תירוצים להישאר בבית... הוא ילד טום, אבל נראה לי שהוא באמת לא "מוחבר" ללמידה...

זו שאלת מודרכת וקשה שנשאלים לא פעם,

כשרות הקפה: כאשר משתמשים בפול' קפה טהורים 100% טהור, מעיקר הדין אותן פול'ים אינם ציריכים כשרות.

היות והם מוגעים כמותם שם מדרום אמריקה או אפריקה ואף אין אישור בישול גויים בклיטת הפול'ים, היהות ואין הקפה עליה על שולחן מלכימ לLEFT באת הפת. וכן בו טעמים כך שאין חשש להוספת תמציות.

ומי שבכל זאת ליבנו נקי, יכול לבקש מבעל החנות לראות את הארץ. וכן הדין כאשר באותו מקום משתמשים בפסולות קפה, כאשר הוא טהור ללא טעם, מעיקר הדין אין ציריכים כשרות. וכיום רוב הכל אוטם קפסולות המשווקים כאן בישראל, נושאים כשרות.

כשרות החלב: כאן בארץ ישראל אין מכירת החלב נוכרי בחנויות. המינימום הוא החלב בכשרונות רבנות רגילה שאינה מהדרין. וטעם הדבר שאין החלב מהדרין, בעיקר משום חשש חליבת בשבת בדרך האסורה. מכל מקום דעת רוב הפוסקים להתריר בדיעבד חלב כזה בשתייה. וכן לאוטם המכחים, נינן לבסוף לדאות באיזה חלב משתמשים ויתכן והוא מהדרין.

השתמשות במוכנה בשבת: להלכה אף אם השתמשו במוכנה בשבת, הכליל לא נאסר.

בישולי גויים: דעת רובם כלל הפוסקים שאין אישור בישולי גויים בשתיית הקפה. ולכן אף אם מי שמכין את הקפה הוא גוי, מותר בשתייה.

הרבי אליהו חיים פנחס שליט"א
מחבר הספר "הנשות למעשה"

לקנות קפה ללא תעודה כשרות

שאליה:

פעמים רבות בכibus בין ערוניים אלו עוצרים בתהנות רענון אף מגלים שהמקומות ללא תעודה כשרות דיוויז והוא פתו' בשבת, האם מותר לקנות שם קפה הפוך וכיוצא בהז?

תשובה:

בראש ובראונה יש להבהיר, מקום לאל תעודה כשרות מכל סיבה שהיא, יש לאדם דתי למנוע את עצמו מלhidens למקום זה שלא לחתך י' וסיו' למחלל שבת, ומשום מראית העין שלא יאמרו גם שמורי תורה ומצוות קוגנים כאלו. כאשר יש הכרח וקשה להימנע, יש להליך בין דבריים סגורים עם כשרות גנון במבמה ובסל' שתיה וכדומה, שמטור [למעט לאחר הפסח משום מכיריה חמץ]. בין דברים בהכנה עצמית גנון כריכים, דברים מבושלים, שאסור לקנות היות ואין כל פיקוח כשרות באופן הפתן הכתנת אותן מאכלים.

לענין קנית משקה הקפה, החששות: **א.** כשרות הקפה **ב.** כשרות החלב **ג.** השתמשות במוכנה ביום השבת **ד.** בישולי גויים.

הרב אליהו
כהן צדק שליט"א

טופח על מנת להטפיח

"טופח על מנת להטפיח" הוא דבר רטוב שאמיגע בדבר זה תירטב ידו בשיעור שידיו תרטיב דבר אחר. לדוגמא- הנגע במלפפון רטוב ואח"כ נגע בשולחן והוא נרטב- זה טופח על מנת להטפיח".

ומזוכר בכמה עניינים בהלכה, וכגון לעניין האוכל דבר שהוא רטוב מאחד מז' משקים, יין, דבש תמרים, שמן זית, חלב, טל, דם, מים.

וסימנים: י"ד שח"ט ד"ם, הדין שצרכיך ליטול ידיו בלא ברכה, מדין "טיבולו במשקה", זודקא כשהמשקה על גבי המאכל הוא כשחמסקה על מנת "טופח על להטפיח" (ע"י הלכה ברורה ח"ח סיון קה שעיר הציון סקל"ב).

שו"ת אקטואליות

**ממונה"ר הגאון הגדול ר' ברוך שרגא שליט"א
ראב"ד ירושלים ונשיא בית ההוראה "מעין טהור"**

שאלה:

אם שלי יהודיה והאבא גוי. האם אני צריך להודיע את זה לשידוכים?

תשובה:

הגמר אומרת בפסקת יבמות (מה). שהיה מגיע שאללה שהאבא גוי והאמא ישראלי מהו לענין היתר נישואין?, היה רב יהודה מציע לו שילך למקומות שלא מכירם אותו וישראל, אלא לא חייב לגרלות. וכתב בש"ת משיב דבר, כל זה דוקא אם הוא הולך למקום מזוהה בושה, אבל אם ולא יכירו לעולם ואין להם מזוה בושה, צרייך יש אפשרות שיודיע הדבר אחריו החתונה, צרייך להודיע לה מראש כיון שעלו לדיוגרט צער למשפחה.

וכ"כ בש"ת צ"ץ אליעזר (ח"ז סי' מט ג') שצרכיך להודיע, ואם לא מודיע יש בה אונאה, ואם לאחר מכן יתבע הצד השני את הצד הראשון לבית דין, ימצא אוזן קשבת לטענותו. ומה שבגמרא רב יהודה ובבא היהו מציעים להם לckett לגרלות ויקחו בת ישראל של גוי הבא רק הוראת שעה כדי לפרסט ההיתר של גוי הבא על בת ישראל שהולד כשר. כי לדעת רבינו יצחק בר אבדימי גוי שבא על בת ישראל הولد מזר. וכיון שרצוי לפרסט ההיתר لكن אמרו לו שישאasha כשרה. אבל להלכה ע"פ שאחננו פוסקים שגוי הבא על בת ישראל הولد כשר, מ"מ הוא פגום לכחונה (וכמ"ש "נאעה" ז' סימן ד), לכן זה נחשב פגם גדול וחיבר להודיע. ובפרט שיש שמקפידים מאד על היחס מושום שאין השכינה שורה אלא על משפחות מיוחסות בישראל, אין ספק שגם הירושר ומן ההגינות צרייך להודיע בכך על צד השני, ולכל הדעות אם שואלים אותו צרייך לומר את האמת.

הרב בן ציון
אבא שאול זצ"ל
ראש ישיבת פורת יוסף
בעל האור לציון הלכה ומוסר
נלב"ע י"ט בתמוז ה'תשנ"ה

שתהיוعمالים בתורה

יזועים דברי רשי"ז זל על הפסוק "אם בחקתי תלכו וגו'" שתהיוعمالים בתורה עכ"ל. על מלת התורה פירושו להת夷יף מלימוד התורה, על דרך שאמרו בהגודה של פסח "את עמלנו — אלו הבנים". כמו שאדם עמל עבור בניו, גנד ויתור מכוחותיו הטבעיים, מנדד שינוי מעיניו, ולפעמים נשאר עד לילות שלמים, טורח בסיסודם ובטיופלים. כך בלימוד התורה, וזה נקדא عمل. ובכל עוד שחש האדם שיכל ללמד — לימד, ולא יdag על השינה, שם צרייך הוא לישון, השינה תבוא מלאליה ויישן. כל זאת יבודק האדם על פי בוחחותיו, שלא יפריז יתר על המידה ולמחורת לא יובל ללימוד בראוי. ומוארך גיסא לא ימעט מהובלה, ודרוש להזה מאזני זהב, כי אדם קרוב אצל עצמו ורוצה את צרכי גוף.

להת夷יג בתורה — בתחילת הדורך קשה, אבל אה"ב מתרגלים. ויש ביכולת האדם לשנות את טבעי גוף, וכולמים לראות זאת אצל בחורים צעירים שנמצאים בתפקיד, שמתרגלים ליעזון מעט מואוד, ולהת夷יג בהליכה מרווחה וכו'. כך צדיקים אנו להציג את עצמנו ליגעה בתורה. ובחר שמתרגל להת夷יג, גם בשתדרון לא יתעייף. **ואין** ספק שאם יחשוב על הריווח שיעזג בטוף, יקל מעלינו טורח העמל. נתאר לעצמינו אם יאמרו לאדם שיפליג במשך שבועיים בספינה מליאה דגים מלוחים המפיצים ריח מואס, ותהי לו אפשרות להסתדר שם בצדקה כל שהיא, ובסוף יקבל דירה בחנום, הלא בזדאי יסכים. ומדובר בכך לה夷יג תורה לא מסכים לטרוח כל כך? אני היתי ממסכים להפליג בספינה זו עשרים שנה אם אדע את כל התורה, ודאי שזה بداי, ומה נחשים דירה או מלונות!

הגאון הגדול ר' יוסף ליברמן שליט"א
ראש ישיבות שומר החומות, ורבDKH סדיgorה
מה"ס "משנת יוסף"

בן אורה

האבל פירות שביעית כ"טיפ" לעובדים זרים

בס"ד י"ט סיון תשע"ד

התברך ממשי מעונה, כהן שידעתו יפה, ה"ה ידידי רחומי הראה"ג החוץ'ב שלשלת כהנים מיוחסים מז"ה גמליאל בהראי"ד רבי נוני ציון שליט"א, מחבר ספר "גם אני אודך" הנודעים ומבדרן בכ"י מדרשא. אחדשה"ט,

העלית שאללה חמורה, בעבוד או עובדת נקרים העובדים אצלו, שבנוסח לשכרים שימושיים להם, מוסיפים להם "טיפ", ר"ל נתינה קטנה איזה מאכלים או פירות, שיש שאוכלים שם במקום שעבדו, אבל ע"פ רובם לוקחים זאת לביהם. – האם מותר לתת להם פירות שביעית.

בספרא (تورת כהנים פ' בהדר ט, א, ז) דרישו חז"ל, והויה שבת הארץ "לכם" לאבליה ולא לגויים, ופי חזון איש (ימ, כו) שהאישור מדרבנן וקרוא אסמכתא, והטעם שאאן הגוי אוכלים בקדושת שביעית [וגם אכילתן אינה נחשבת לאכילה בקדושת שביעית]. – וכ"ה בתוספתא (שביעית ה, יד), ובמהשך: ואם היה שכיר שבת [ר"ל שבוע] או שכיר חדש או שכיר שנה או שבוע [שבע שנים], או שקצת מזונתו עלי, הרי הוא כאński ביתו ומأكلין אותו (לשון הרמב"ם שמיטה וובלג, יג).

וע"פ הר"ש משאנץ (לטוי"ב) ומוהר"י קוירוקס (לטובי"ס) מבאר הדרך אמונה (ה, יג), דבשכיר זומן אריך, מזונתו עליו, שאין הולכים לבודהם, וא"כ הרי הם כא' מאנשי הבית, וכמו שכולם אוכלים פירות שביעית, כן אלה אוכלים עמהם, דהקילו חז"ל בזה [אא"כ קצץ לו בשכרי שיאכל עצמו, אז ה"ז פודע חבו מפ"ש, והרמב"ם אירוי שקצת שיאכל אצלו כא' מאנשי הבית חז' משכרי שנונן לו]. (ככלל"ע עפ"ד הדרך אמונה ה, יג).

לפ"ז העובדים הזרים העובדים עצמם, אינם תובעים את ה"טיפ" של המאבל, אלא שאם נותנים להם אומרים תודה רביה [ואין בנתינת ישראל להם מושום לא תחנמ, כי היהודי לטובה עצמו נוטן, בכדי שהעובד ימשיך ויתמיד בעבודתו לעשותה טוב].

אבל הני מילאי אם במקומות העבודה אוכלים את ה"טיפ", שאז אפשר לומר עללו שהואadianי ביתו, וכיון שהוא אסור לדרבנן כנ"ל, אפשר להקל אפילו אינו שכיר קבוע, אלא רק פעם בשבוע, אבל בקביעות, ובקביעות זו נמושכת לפעמים כמה שנים. – אבל כמו שמצוין מאר, שלוקחים ה"טיפ" אתם ואוכלים בביטחון או במקום אחר, אי אפשר לככלו בכל "אנשי ביתו", אלא שנותן בגדר יחס עובד ומעבד, ואז אין ליתן להם בפירות שביעית, אלא יתן דבר שאין עליו שום זיקת שביעית. – וכש"כ אם העובד לוקחים להאכיל לבני משפחתו, ולאחר מכן נחשים באנשי ביתו של היישראלי.

בדשא"ט בברכה נאמנה
יוסף ליברמן

יצא לאזר!!!

הספר החדש משטו בהנחות נלהבות
מגדול הדור שליט"א
שיערנו בספר וסייעתו אותו בזואו.

הספר הראשון בסדרת
ספריו המכוון - פסקי הלכה,
הספר הנפלא "פסקי שבת",
הכול הלכות שבת להלכה ולמעשה
בסדר השלחן ערוך, עם משא ומתן
בדברי הפסיקים ומקורות נאמנים.

מאთ מורהנו ראש בית ההוראה
הרבי הגאון ר' יניב נסיד שליט"א,
ראש בית ההוראה מעין טהוד,
ומחבר סדרת הספרים
שאלות ותשובות
הלכה למשה ג' חלקים
שרביים נאותו לאורם

שקליפות ביצים אינם מוקצה?
שמותר לקטנים לשחק בחיות מחמד בשבת?
שמותר להדליק נרות שבת על ידי נורות לדים?

כל זאת ועוד פסקי רבים בספר

היד עצה?

הראשת למקבל
את הספר לידי

מן הראשון לציון
הגאון ר' יצחק יוסף שליט"א

מן ראש הישיבה
הגאון ר' מאיר מאוזו שליט"א
ראש ישיבת כסא דחכמים,

הגאון הגאון
הרבי דוד יוסוף שליט"א
חכ"ר מועצת חכמי התנ"ה

מוח"ר הגאון הגאון
ר' ברוך שרגא שליט"א
רב"ץ ירושלים ונשיה
בית ההווואה "מעין טהוד"

ניתן להציג בחניות המוחחרות ובכל רחבי הארץ בטלפון: 0527-150-637

הוצאת והפצה: "יופה נוף" ניתן להציג בחניות הספרים המוחחרות

ניתן להציג גם ברשות חניות "יופה נוף-פלדהיים": ירושלים - סופרטור מאה שערים 17 | צומת בר אילן 1 | בעעת שאל
28 | בית הדפוס 32 | סודיעין עילית - קריית ספר אבנוי 26 | שדי חסיד 1 | חדש ברכפלד רבי יהודה נשאי 14 | בית
שמעון - חדש שכנות פרצוב רחוב בן איש חי 29 | חזון אש 17 | בני ברק - רביעי עקיבא 130 | חדש אהרןוביץ 19 (סול)
מרצד רימונטס | ברטנורא 3 | רביעי עקיבא 43 | עדרא 45 | אשדוד - יוסי בן חלפתא 10 רובע ז' - ענק הספרים | פתח תקווה
- קהילות עיקב 4 - גני הדר | חדש החסידות 2 פינת רוששילד | אלעד - יהודה הנשיא 90 | חדש! קריית גת רח' נתיבות
שלום 2 (בבנייה בית הכנסת קערטשניף) | רכסים - סבון 39 (בניה ביתה).

